

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 6. juni 2018
(OR. en)

9620/18

**Interinstitutionel sag:
2018/0203 (COD)**

**JUSTCIV 132
EJUSTICE 65
COMER 50
CODEC 931**

FØLGESKRIVELSE

fra: Jordi AYET PUIGARNAU, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 31. maj 2018

til: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.: COM(2018) 378 final

Vedr.: Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1206/2001 af 28. maj 2001 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område

Hermed følger til delegationerne dokument - COM(2018) 378 final.

Bilag: COM(2018) 378 final

Bruxelles, den 31.5.2018
COM(2018) 378 final

2018/0203 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1206/2001 af 28. maj 2001 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område

{SEC(2018) 271 final} - {SWD(2018) 284 final} - {SWD(2018) 285 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

En af EU's opgaver er at udvikle et europæisk civilretligt område baseret på principperne om gensidig tillid og gensidig anerkendelse af retsafgørelser. Det retlige område forudsætter et retligt samarbejde på tværs af grænserne. I dette øjemed og for at fremme et velfungerende indre marked har EU vedtaget lovgivning om grænseoverskridende forkyndelse af retslige dokumenter¹ og om samarbejde om bevisoptagelse². Disse retsforskrifter er vigtige led i reguleringen af retslig bistand i civile og kommercielle sager mellem medlemsstaterne. Deres fælles mål er at skabe en effektiv ramme for grænseoverskridende retligt samarbejde. De har erstattet den tidligere internationale, mere omstændelige, ordning i Haagerkonventionerne³ mellem medlemsstaterne⁴.

Denne lovgivning om retligt samarbejde har en reel indvirkning på EU-borgernes dagligdag, uanset om der er tale om privatpersoner eller virksomhedsledere. Reglerne anvendes i retssager med grænseoverskridende virkninger, og det er af afgørende betydning, at reglerne fungerer godt for at sikre adgang til domstolene og en retfærdig rettergang. Effektiviteten af den retlige ramme vedrørende international bistand i retlige anliggender har en direkte indflydelse på, hvordan de borgere, der er inddraget i grænseoverskridende tvister, opfatter retsvæsenets funktion og retsstatsprincippet i medlemsstaterne.

Et smidigt samarbejde mellem domstolene er også nødvendigt for et velfungerende indre marked. I 2018 har ca. 3,4 millioner civile og kommercielle retssager i EU grænseoverskridende virkninger⁵. I mange af disse sager er det nødvendigt at indhente bevismateriale fra en anden medlemsstat, og forordningen om bevisoptagelse indeholder værktøjer, der letter fremskaffelsen af sådanne beviser.

Rådets forordning (EF) nr. 1206/2001 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område er et vigtigt redskab for det europæiske retlige samarbejde, da det ofte er afgørende at kunne fremlægge tilstrækkelige beviser for

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (forkyndelse af dokumenter) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 (EUT L 324 af 10.12.2007, s. 79).

² Rådets forordning (EF) nr. 1206/2001 af 28. maj 2001 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område (EFT L 174 af 27.6.2001, s. 1).

³ Haagerkonventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål.
Haagerkonventionen af 18. marts 1970 om bevisoptagelse i udlandet i sager om civile eller kommercielle spørgsmål.

⁴ Forordningerne finder anvendelse i alle medlemsstater undtagen Danmark. Danmark indgik den 19. oktober 2005 en parallelaftale med Det Europæiske Fællesskab om forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter i civile eller kommercielle sager, hvorved forordningens bestemmelser om forkyndelse af dokumenter og dens gennemførelsesforanstaltninger udvides til at omfatte Danmark. Aftalen trådte i kraft den 1. juli 2007 (jf. EUT L 300 af 17.11.2005, s. 55, EUT L 120 af 31.3.2006, s. 23). Der er ikke indgået nogen parallelaftale vedrørende bevisoptagelse.

⁵ Disse tal er baseret på estimer fra Deloitte's økonomiske undersøgelse, der ligger til grund for konsekvensanalysen. Estimerne bygger på tal fra Eurostat, Europarådets Europæiske Kommission for et Effektivt Retsvæsen (CEPEJ) og Europa-Kommissionen, samt oplysninger, der hidrører fra diverse interviews. Undersøgelsen blev bestilt hos Deloitte i henhold til kontrakt nr. JUST/2017/JCOO/FW/CIVI/0087 (2017/07). Den endelige rapport er endnu ikke offentliggjort.

retten til støtte for et krav. Ved forordningen oprettedes der et EU-dækkende system for direkte og hurtig fremsendelse af anmodninger om bevisoptagelse og gennemførelse heraf mellem domstolene, og der fastsattes præcise regler om sådanne anmodningers form og indhold. Den har navnlig medført en forbedring i forhold til den relevante Haagerkonventionen, idet der etableres en moderne og effektiv ordning med direkte kontakt mellem retterne (fremsendelse af anmodninger og tilbagesendelse af bevismateriale) til erstatning for den omstændelige ordning, hvorefter anmodninger blev sendt fra retten i medlemsstat A til det centrale organ i medlemsstat A, og dernæst til det centrale organ i medlemsstat B og endelig til retten i medlemsstat B (og vice versa i den modsatte retning). Den giver også mulighed for direkte bevisoptagelse ved retter i andre medlemsstater.

For at støtte relevante, fuldstændige og ajourførte analyser og konklusioner om den praktiske anvendelse af forordningen (og dermed supplere resultaterne fra andre evalueringer⁶), foretog Kommissionen i 2017 en målrettet reguleringsevaluering (REFIT) i overensstemmelse med retningslinjerne for bedre regulering for at vurdere, hvordan forordningens regler fungerer set i forhold til fem væsentlige obligatoriske kriterier, nemlig effektivitet, virkningsgrad, relevans, sammenhæng og EU-merværdi.

Resultaterne i REFIT-rapporten blev brugt som grundlag for definitionen af problemstillingen i den konsekvensanalyse, der ledsager dette forslag. Ifølge rapporten er kontakten mellem de organer, der er udpeget i forordningen, stadig næsten udelukkende papirbaseret, hvilket påvirker omkostningerne og effektiviteten negativt. Desuden gøres der kun sjældent brug af videokonferencer, når personer i andre medlemsstater skal afgive forklaring. I forslaget tages der derfor hånd om behovet for modernisering, navnlig digitalisering og anvendelse af moderne teknologi i forbindelse med grænseoverskridende bevisoptagelse. Der tages ligeledes hånd om andre problemer, som blev fremhævet i evalueringen, såsom: forsinkelser og omkostninger for borgere, virksomheder og medlemsstater, mangler i beskyttelsen af processuelle rettigheder samt komplekse retsregler og usikkerhed.

Forslaget har til formål at forbedre virkningen af området med frihed, sikkerhed og retfærdighed og det indre marked ved at øge effektiviteten og hurtigheden af den grænseoverskridende bevisoptagelse. Dette skal opnås ved at tilpasse forordning (EF) nr. 1206/2001 til den tekniske udvikling og udnytte fordelene ved digitalisering og sikre, at der gøres brug af videokonferencer. Initiativet øger retssikkerheden og bidrager dermed til at undgå forsinkelser og unødige omkostninger for borgerne, virksomhederne og de offentlige administrationer, og mangler i beskyttelsen af parternes processuelle rettigheder afhjælpes.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Dette initiativ er tæt forbundet med initiativet om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (forkyndelse af dokumenter), jf. forordning (EF) nr. 1393/2007.

Forslaget er i overensstemmelse med de eksisterende EU-retsakter vedrørende civilretligt samarbejde. Forordning (EF) nr. 1206/2001 berører ikke en eventuel udveksling af oplysninger mellem myndigheder inden for rammerne af de ordninger, der blev indført ved

⁶ Se fodnote 5.

Bruxelles IIa-forordningen⁷ og forordningen om underholdspligt⁸, selv når disse oplysninger har beviskraft, hvorfor den anmodende myndighed frit kan vælge den bedst egnede metode.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Den foreslåede forordning er en del af EU's ramme for retligt samarbejde på det civil- og handelsretlige område og bidrager til EU's mål om oprettelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed som defineret i artikel 3, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og artikel 67 traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). I denne forbindelse skal EU etablere et retlig samarbejde i civil- og handelsretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger, der bygger på princippet om gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser, som fastsat i artikel 81 TEUF. Forordningen bidrager også til EU's mål om at etablere et indre marked (artikel 26 i TEUF).

I EU's dagsorden for retlige anliggender 2020 blev det fremhævet, at man med henblik på at øge den gensidige tillid mellem aktørerne i EU-medlemsstaternes retssystemer burde undersøge behovet for at styrke de processuelle rettigheder i civile sager, f.eks. i relation til bevisoptagelse⁹. Målet om at forbedre rammerne for det retlige samarbejde i EU er også i overensstemmelse med Kommissionens målsætninger inden for rammerne af strategien for et digitalt indre marked¹⁰: i forbindelse med e-forvaltning er der som led i strategien behov for en større indsats for at modernisere den offentlige forvaltning (herunder retsvæsenet), opnå grænseoverskridende interoperabilitet og lette samspillet med borgerne.

Kommissionen gav derfor i sit arbejdsprogram for 2018 tilsagn om at ville udarbejde et forslag om revision af forordningen om bevisoptagelse¹¹.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORCIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 81 i TEUF (retligt samarbejde i civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger). EU har i medfør af artikel 81, stk. 2, litra d), beføjelse til at vedtage foranstaltninger med henblik på at sikre, at der samarbejdes med hensyn til bevisoptagelse.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

De problemer, der skal tages hånd om ved hjælp af initiativet, opstår i grænseoverskridende retssager (som pr. definition ligger uden for de nationale retssystemers rækkevidde), og de skyldes enten utilstrækkeligt samarbejde mellem medlemsstaternes retter eller utilstrækkelig interoperabilitet og sammenhæng mellem de nationale systemer og retlige rammer. Reglerne

⁷ Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældresansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (EUT L 338 af 23.12.2003, s. 1).

⁸ Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1).

⁹ *EU's dagsorden for retlige anliggender 2020: Øget tillid, mobilitet og vækst i Unionen* (COM(2014) 144 final, s. 8).

¹⁰ COM(2015) 192 final af 6.5.2015, s. 16.

¹¹ *Kommissionens arbejdsprogram 2018*: En dagsorden for en mere forenet, stærkere og mere demokratisk Union (COM(2017) 650 final af 24.10.2017, bilag II, punkt 10 og 11).

inden for den internationale privatret er fastsat i forordninger, da det er den eneste måde, hvorpå man kan sikre den ønskede ensartethed. Selv om der i princippet intet er til hinder for, at medlemsstaterne digitaliserer den måde, de kommunikerer på, viser tidligere erfaringer og fremskrivninger af, hvad der vil ske uden initiativer fra EU's side, at fremskridtene vil blive meget langsomme, og at selv hvis medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger, kan interoperabilitet ikke sikres uden en EU-retlig ramme. Forslagets mål kan derfor ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne selv og kan kun gennemføres på EU-plan.

EU's merværdi ligger i yderligere at forbedre effektiviteten og hurtigheden af de retlige procedurer ved at forenkle og fremskynde samarbejdsmechanismer med hensyn til bevisoptagelse og dermed forbedre retsplejen i sager med grænseoverskridende virkninger.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, fordi det er strengt begrænset til, hvad der er nødvendigt for at nå de tilsigtede mål. Det griber ikke ind i de forskellige nationale ordninger for bevisoptagelse.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Resultaterne af den efterfølgende evaluering af forordning (EF) nr. 1206/2001, der ledsager konsekvensvurderingen, kan sammenfattes som følger:

Overordnet set må det konstateres, at forordningen har bidraget til at nå de generelle, specifikke og operationelle mål. Indførelse af fælles metoder til bevisoptagelse er blevet hilst velkommen af aktører inden for retsvæsenet. Indførelsen af standardformularer og kommunikationskanaler har lettet kommunikationen. Forordningen har forbedret retssagernes effektivitet — både sammenlignet med Haagerkonventionen og set over tidsrummet 2001 og 2017. Den bidrager dermed til et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed og et velfungerende indre marked. Den øger den gensidige tillid mellem dommerne og bidrager til at reducere den administrative byrde for borgere og virksomheder i grænseoverskridende retssager.

En række hindringer er identificeret, som tyder på, at der er behov for forbedringer. Disse hindringer hænger i overvejende grad sammen med forsinkelser og omkostninger for virksomheder og borgere som følge af manglende mulighed for at udnytte potentialet i moderne teknologi til hurtigere kommunikation og direkte bevisoptagelse. De mest slående eksempler er den manglende anvendelse af elektronisk kommunikation i korrespondancen mellem medlemsstaternes domstole og myndigheder, som stadig i overvejende grad er papirbaseret, og den marginale brug af elektroniske kommunikationsmidler, navnlig videokonferencer, ved direkte bevisoptagelse. I forordningen stilles der ikke på nuværende tidspunkt krav om anvendelse af moderne teknologi inden for retsvæsenet: den omstændighed, at dette helt og holdent afhænger af medlemsstaternes individuelle bestræbelser og den overordnede bevægelse hen imod digitalisering, har ført til meget langsomme fremskridt, såvel i absolutte tal som sammenlignet med anvendelse af moderne teknologier i husholdningerne.

- **Høringer af interesserede parter**

Kommissionen gennemførte en omfattende høring af de interesserede parter. En offentlig høring fra den 8. december 2017 til den 2. marts 2018 blev afholdt i relation til både forordning (EF) nr. 1393/2007 og forordning (EF) nr. 1206/2001. Der blev modtaget i alt 131 bidrag (navnlig fra Polen, efterfulgt af Tyskland, Ungarn og Grækenland). To særlige møder i det europæiske retlige netværk var målrettet praktiske problemer og mulige forbedringer af begge forordninger. Der blev afholdt særlige møder med medlemsstaternes regeringsekspertes. Der blev afholdt en workshop for udvalgte interessenter med særlig interesse i spørgsmål vedrørende grænseoverskridende retssager. Resultaterne af disse høringer var generelt positive og viste et behov for nye tiltag.

Kommissionen har desuden regelmæssigt været i dialog med interessenterne og medlemsstaterne via Rådets ekspertgruppe vedrørende henholdsvis elektronisk forkyndelse af dokumenter og elektronisk kommunikation, der træder sammen fire til seks gange om året.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

En ekspertgruppe vedrørende modernisering af det retlige samarbejde i civile sager og handelssager holdt seks møder mellem januar og april 2018. I en undersøgelse, der blev offentliggjort i 2016 af et konsortium ledet af universitetet i Maribor, foretog man en sammenlignende analyse af bevisreglerne i 26 medlemsstater¹².

- **Konsekvensanalyse**

Dette forslag støttes af konsekvensanalysen i det ledsagende arbejdsdokument SWD(2018) 285.

En bred vifte af muligheder blev overvejet spændende fra ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger til lovgivningstiltag med forskellige ambitionsniveauer.

Den foretrukne løsning er en politisk pakke, der omfatter en række foranstaltninger:

- at benytte sig af elektronisk transmission som hovedkanal til elektronisk kommunikation og udveksling af dokumenter,
- at fremme moderne metoder til bevisoptagelse, såsom videokonferencer, hvis en person skal afgive forklaring fra en anden medlemsstat og incitament (via finansiering af nationale projekter) for medlemsstaterne til at udstyre domstolene med de relevante faciliteter til brug for videokonferencer,
- at fjerne retlige hindringer for accept af elektronisk (digital) dokumentation,
- at håndtere forskellige fortolkninger af udtrykket "ret",
- at gøre opmærksom på betydningen af de ensartede standarder, der er fastlagt i forordningen (smidige procedurer, samme standard for beskyttelsen af parternes rettigheder),
- at fremme bedste praksis for de kompetente domstole for at hjælpe dem med at anvende procedurerne korrekt og uden ugrundet ophold, og
- at øge de retlige aktørers kendskab til muligheden for direkte bevisoptagelse efter forordningens regler.

¹² <http://www.acj.si/en/presentation-evidence>

Udvalget for Forskriftskontrol gennemgik udkastet til konsekvensanalyse på mødet den 3. maj 2018 og afgav en positiv udtalelse med bemærkninger den 7. maj 2018. Der blev taget hensyn til udvalgets anbefalinger. Navnlig indeholder den reviderede udgave af rapporten en bedre forklaring af forholdet mellem de to initiativer vedrørende retligt samarbejde (forkyndelse af dokumenter og bevisoptagelse), af den bredere kontekst og af årsagerne til, at forordningen udgør et betydeligt fremskridt i forhold til Haagerkonventionen om bevisoptagelse. De vigtigste problemer og basislinjen er desuden bedre identificeret og forklaret, og afsnittene om subsidiaritet og merværdi for EU er blevet forbedret. Evalueringens konklusion vedrørende effektiviteten blev desuden videreudviklet, og vurderingen af de politiske løsningsmodeller fokuserer på de vigtigste spørgsmål (elektronisk kommunikation og brug af videokonferencer).

- **Målrettet regulering og forenkling**

Initiativet indgår i Kommissionens arbejdsprogram for 2018 under Refit-initiativer på "området med retfærdighed og grundlæggende rettigheder baseret på gensidig tillid"¹³.

Via REFIT-plattformen anbefalede de interesserede parter Kommissionen at undersøge mulighederne for at fremskynde bevisoptagelse i andre medlemsstater.

Den politiske pakke forventes at skabe fordele for borgere og virksomheder, der er inddraget i grænseoverskridende sager. Øget retssikkerhed og hurtigere og mindre bekostelige sager vil bidrage til at tilskynde borgere og virksomheder til at deltage i grænseoverskridende transaktioner og dermed fremme grænseoverskridende forretninger og forbedre det indre markeds funktion. For medlemsstaterne vil elektronisk fremsendelse og videokonferencer medføre nogle omkostninger. Der er dog tale om engangsomkostninger, hvorimod fordelene vil være permanente og resultere i besparelser (f.eks. er det billigere at afhøre en person ved en videokonference end personligt). De omkostninger, der specifikt vedrører denne forordning, vil desuden blive afbødet ved øget digitalisering af retsvæsenet generelt. Fordelene vil samlet set være klart større end omkostningerne. Virksomhederne vil drage fordel af forbedringerne, når de er part i en retssag. Andre virkninger vil være forholdsvist neutrale.

Forordningen sikrer ligeledes gensidig anerkendelse af elektronisk bevismateriale. Det vil ikke kun reducere den administrative byrde for borgere og virksomheder i en sag, men også begrænse de tilfælde, hvor elektroniske bevismateriale afvises.

- **Grundlæggende rettigheder**

I overensstemmelse med EU's dagsorden for retlige anliggender 2020 er forslaget affødt af behovet for at styrke de processuelle rettigheder i civile sager med henblik på at øge den gensidige tillid mellem aktørerne i medlemsstaternes retssystemer.

Indførelsen af elektronisk kommunikation og øget brug af videokonferencer forventes at forbedre borgernes og virksomhedernes adgang til retsvæsenet.

De foreslåede digitaliseringsforanstaltninger opfylder kravene til databeskyttelse og privatliv: det system, der indføres til brug for elektronisk udveksling af oplysninger mellem de udpegede domstole, bør udgøre en fuldt ud pålidelig og sikker teknisk løsning, der garanterer de udvekslede oplysningers integritet og private karakter. Den foruddefinerede kreds af

¹³ *Kommissionens arbejdsprogram 2018: En dagsorden for en mere forenet, stærkere og mere demokratisk Union* (COM(2017) 650 final af 24.10.2017, bilag II, punkt 10 og 4).

brugere af systemet (kun medlemsstaternes domstole og retslige myndigheder) er en yderligere garant for, at personoplysninger vil blive behandlet på betryggende vis. Systemet bør desuden have en decentraliseret struktur, der muliggør direkte kommunikation mellem afsender og modtager, hvorved risikoen reduceres ved at minimere antallet af databehandlere.

Vigtige eksterne faktorer med hensyn til beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med den foreslåede pakke er:

- den generelle forordning om databeskyttelse (GDPR)¹⁴, som finder anvendelse fra maj 2018, og som bør øge kendskabet til problemstillingen og give anledning til hurtige foranstaltninger med henblik på at garantere databasernes sikkerhed og integritet samt afstedkomme hurtige reaktioner på krænkelse af privatlivets fred inden for retsvæsenet, og
- de vedvarende trusler mod cybersikkerheden i den offentlige sektor. Forsøg på angreb på den offentlige IT-infrastruktur forventes at blive mere udbredte og påvirke medlemsstaternes retsvæsen. Deres virkninger kan blive forstærket af den voksende indbyrdes forbundethed mellem IT-systemer (på nationalt plan og EU-plan).

Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering

I overensstemmelse med punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016¹⁵, hvor de tre institutioner bekræftede, at evalueringer af eksisterende lovgivning og politikker bør danne grundlag for konsekvensanalyser af muligheder for yderligere tiltag, vil forordningen blive evalueret, og Kommissionen vil forelægge en rapport for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg senest fem år efter anvendelsesdatoen. Evalueringen skal indeholde en vurdering af virkningerne af forordningen i praksis baseret på indikatorer og en detaljeret analyse af, i hvilken grad den kan anses for relevant og effektiv, for at give tilstrækkelig merværdi for EU og for at være i overensstemmelse med andre EU-politikker. Evalueringen vil omfatte indhøstede erfaringer for at identificere eventuelle mangler/problemer eller muligheder for at forbedre virkningen af forordningen yderligere. Medlemsstaterne stiller alle de oplysninger, der er nødvendige for udarbejdelsen af rapporterne, til rådighed for Kommissionen.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forslaget vil ikke medføre væsentlige omkostninger for de nationale forvaltninger, men snarere føre til besparelser. De nationale myndigheder forventes at drage fordel af mere effektive retssager, færre administrative byrder og personaleomkostninger.

Udgifter til udvikling, gennemførelse og vedligeholdelse af elektronisk kommunikation og udveksling af dokumenter samt til erhvervelse, gennemførelse og drift af professionelt, avanceret videokonferenceudstyr kan eventuelt samfinansieres.

EU's vigtigste støttemuligheder inden for rammerne af de nuværende finansielle programmer er programmet for retlige anliggender og programmet for Connecting Europe-faciliteten (CEF). Programmet for retlige anliggender (budgettet for 2018: 45,95 mio. EUR) støtter

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

¹⁵ Interinstitutionel aftale af 13. april 2016 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om bedre lovgivning EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1-14.

håndhævelse og retsmidler i medlemsstaterne på det civilretlige område, og dets fremtidige finansieringsprioriteringer fokuserer på disse forhold, som også er relevante for dette initiativ. Connecting Europe-faciliteten (CEF) har et meget større budget (130,33 mio. EUR i 2018) og yder finansiel støtte til IT-projekter, der letter grænseoverskridende interaktion mellem offentlige myndigheder, virksomheder og borgere. Det benyttes allerede i vid udstrækning til at finansiere digitalisering og arbejde med e-justice på det civilretlige område, herunder den europæiske e-justice-portal, offentlige dokumenters integration i nationale e-forvaltningssystemer og systemet til sammenkobling af selskabsregistre (BRIS). Den flerårige finansielle ramme (FFR) for den digitale omstilling, som blev offentliggjort den 2. maj 2018, indeholder 3 mia. EUR til et digitalt delprogram indenfor rammerne af CEF til finansiering af infrastruktur til digitale forbindelser.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Passende ordninger vil blive indført med henblik på at føre tilsyn med forordningens anvendelse, herunder et sæt kvalitative og kvantitative indikatorer, og en klar og struktureret rapporterings- og overvågningsproces. Dette er vigtigt for at sikre, at ændringerne gennemføres effektivt i medlemsstaterne og til kontrol af, om forordningen når de fastsatte mål.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Artikel 1, stk. 4

På nuværende tidspunkt er udtrykket "ret" ikke nærmere defineret, hvilket har ført til divergerende fortolkninger blandt medlemsstaterne. Nogle antager, at det kun sigter til traditionelle domstole, mens andre også efterkommer anmodninger fra andre retslige myndigheder (f.eks. notarere), hvis de i kraft af deres nationale lovgivning er tillagt opgaver i forbindelse med bevisoptagelse. Denne usikkerhed bør fjernes ved en definition af begrebet "ret".

Artikel 6

Med dette ændringsforslag indføres en hovedregel om obligatorisk elektronisk overførsel af anmodninger og meddelelser (stk. 1). I undtagelsestilfælde, dvs. hvis systemet er afbrudt eller ikke egnet til den pågældende transmission (f.eks. videregivelse af en dna-prøve som bevismateriale), kan det stadig ske via andre kanaler (stk. 4).

Artikel 17 og 17a

Formålet med de foreslåede ændringer er at sikre en bedre, hyppigere og hurtigere brug af direkte bevisoptagelse som omhandlet i artikel 17 ved hjælp af videokonference, når de berørte retter har adgang hertil, og det skønnes hensigtsmæssigt i den konkrete sag.

Artikel 17b

Formålet med denne nye bestemmelse er at lette bevisoptagelse ved diplomatiske eller konsulære repræsentanter. I bestemmelsen er det fastsat, at sådanne personer på en anden medlemsstats område og inden for det område, hvor de udøver deres funktioner, kan optage bevis uden forudgående anmodning herom, idet statsborgere i den medlemsstat, som de repræsenterer, frivilligt afgiver forklaring for dem i forbindelse med sager, der verserer ved retterne i denne medlemsstat.

Artikel 18a

Denne nye bestemmelse er indsat for at sikre, at digitalt bevismateriale, der er tilvejebragt i overensstemmelse med lovgivningen i én medlemsstat, ikke afvises som bevismateriale i andre medlemsstater alene på grund af materialets digitale karakter.

Artikel 19 og 20

Med disse ændringer bringes forordningen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF.

Artikel 22a

Ifølge denne bestemmelse skal Kommissionen opstille et detaljeret program for overvågning af outputtet, resultaterne og virkningerne af forordningen.

Artikel 23

I denne bestemmelse fastsættes det, at Kommissionen skal foretage en evaluering af denne forordning i overensstemmelse med retningslinjerne for bedre regulering og punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016, og at den skal fremlægge en rapport om de vigtigste resultater for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING**om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1206/2001 af 28. maj 2001 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 81,
under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,
efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,
efter den almindelige lovgivningsprocedure, og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Af hensyn til et velfungerende indre marked er det nødvendigt yderligere at forbedre og fremskynde samarbejdet mellem retterne i forbindelse med bevisoptagelse.
- (2) Rådets forordning (EF) nr. 1206/2001 af 28. maj 2001² indeholder regler om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område.
- (3) For at sikre en hurtig fremsendelse af anmodninger og meddelelser bør alle egnede midler i form af moderne kommunikationsteknologi anvendes. Som hovedregel bør al kommunikation og udveksling af dokumenter derfor finde sted via et decentraliseret IT-system bestående af nationale IT-systemer.
- (4) For at sikre gensidig anerkendelse af digitalt bevismateriale bør sådant materiale, der tilvejebringes i en medlemsstat i overensstemmelse med dennes lovgivning, ikke nægtes anerkendelse som bevismateriale i andre medlemsstater alene på grund af materialets digitale karakter.
- (5) Forordning (EF) nr. 1206/2001 bør ikke afskære myndighederne fra at udveksle oplysninger inden for rammerne af ordninger, der er indført ved andre EU-retsakter, såsom Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003³ eller Rådets forordning (EF) nr. 4/2009⁴, selv i tilfælde hvor disse oplysninger har beviskraft, hvorfor det står den anmodende myndighed frit for at vælge den bedst egnede metode.

¹ OJ C , , p. .

² Rådets forordning (EF) nr. 1206/2001 af 28. maj 2001 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område (EFT L 174 af 27.6.2001, s. 1).

³ Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældres ansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (EUT L 338 af 23.12.2003, s. 1).

⁴ Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1).

- (6) Moderne kommunikationsteknologi, navnlig videokonferencer, der er et vigtigt middel til at forenkle og fremme bevisoptagelse, benyttes i øjeblikket ikke fuldt ud. Når der skal optages bevis ved afhøring af en person med bopæl i en anden medlemsstat i dennes egenskab af part, vidne eller sagkyndig, bør retten optage beviset direkte via videokonference, hvis de respektive retter har adgang hertil, såfremt retten finder det passende at anvende denne teknologi i den konkrete sag.
- (7) For at lette adgangen for diplomatiske eller konsulære repræsentanter til at optage bevis kan sådanne personer på en anden medlemsstats område og inden for det område, hvor de udøver deres funktioner, optage bevis uden forudgående anmodning herom, idet statsborgere i den medlemsstat, som de repræsenterer, frivilligt afgiver forklaring for dem i forbindelse med sager, der verserer ved retterne i den medlemsstat, som de repræsenterer.
- (8) Denne forordnings mål kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, idet de bedre kan nås på EU-plan ved oprettelse af en retlig ramme, som sikrer hurtig fremsendelse af anmodninger og meddelelser om bevisoptagelse, hvorfor Unionen kan vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (9) I medfør af artikel 3 og artikel 4a, stk. 1, i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, har [Det Forenede Kongerige] [og] [Irland] meddelt, [at de ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af denne forordning] [at de ikke deltager i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Det Forenede Kongerige og Irland].
- (10) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.
- (11) Med henblik på ajourføring af standardformularerne i bilagene eller teknisk ændring af disse bør beføjelsen til at vedtage retsakter i medfør af artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde uddelegeres til Kommissionen for så vidt angår ændringer af bilagene. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning*. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

Interinstitutionel aftale af 13. april 2016 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om bedre lovgivning EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

- (12) I overensstemmelse med punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2006 bør Kommissionen evaluere denne forordning på

grundlag af de oplysninger, den tilvejebringer ved hjælp af særlige tilsynsordninger med henblik på at vurdere den faktiske virkning af forordningen og behovet for yderligere foranstaltninger.

(13) Forordning (EF) nr. 1206/2001 bør derfor ændres —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EF) nr. 1206/2001 foretages følgende ændringer:

(1) I artikel 1 tilføjes som nyt stk. 4:

"4. I denne forordning forstås ved "ret": enhver retslig myndighed i en medlemsstat, der er kompetent til at optage bevis efter denne forordning. "

(2) Artikel 6 affattes således:

"Artikel 6

Fremsendelse af anmodninger og andre meddelelser

1. Anmodninger og meddelelser efter denne forordning fremsendes via et decentraliseret IT-system, der er sammensat af nationale IT-systemer, som er indbyrdes forbundet ved hjælp af en kommunikationsinfrastruktur, der muliggør sikker og pålidelig grænseoverskridende udveksling af oplysninger mellem de nationale IT-systemer.
2. Den generelle lovramme for brug af tillidstjenester i Rådets forordning (EU) nr. 910/2014⁵ gælder for anmodninger og meddelelser, der fremsendes via det i stk. 1 nævnte decentraliserede IT-system.
3. Såfremt de i stk. 1 omhandlede anmodninger og meddelelser kræver eller er forsynet med et stempel eller en håndskrevet underskrift kan "kvalificerede elektronisk segl" og "kvalificerede elektroniske signaturer" som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 anvendes i stedet.
4. Hvis fremsendelse i overensstemmelse med stk. 1 ikke er mulig på grund af en uforudset og ekstraordinær forstyrrelse af det decentraliserede IT-system, eller det ikke er muligt i andre ekstraordinære tilfælde, skal fremsendelsen foretages på den hurtigst mulige måde, som den anmodede medlemsstat har angivet, at den kan acceptere."

(3) I artikel 17 foretages følgende ændringer:

(a) Stk. 2 udgår

(b) Stk. 4, tredje afsnit, affattes således:

"Når den anmodende ret ikke senest 30 dage efter afsendelse af anmodningen har modtaget oplysninger om, hvorvidt anmodningen er accepteret, anses anmodningen for at være accepteret."

(4) Følgende indsættes som artikel 17a:

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF (EUT L 257 af 28.8.2014, s. 73).

"Artikel 17a

Direkte bevisoptagelse via videokonference

1. Når der skal optages bevis ved afhøring af en person med bopæl i en anden medlemsstat i dennes egenskab af part, vidne eller sagkyndig, og retten ikke anmoder den kompetente ret i en anden medlemsstat om at optage bevis i overensstemmelse med artikel 1, stk. 1, litra a), skal retten foretage bevisoptagelse i overensstemmelse med artikel 17 direkte via videokonference, hvis de respektive retter har adgang hertil, og såfremt retten finder det passende at anvende denne teknologi i den konkrete sag.
2. Når der fremsættes en anmodning om direkte bevisoptagelse via videokonference, finder konferencen sted på et retsmøde i rettens lokaler. Den anmodende ret og det centrale organ eller den kompetente myndighed som omhandlet i artikel 3, stk. 3, eller den ret, i hvis lokaler retsmødet skal afholdes, aftaler den praktiske tilrettelæggelse af videokonferencen.
3. Når bevisoptagelse finder sted via videokonference:
 - (a) kan det centrale organ eller den kompetente myndighed som omhandlet i artikel 3, stk. 3, i den anmodede medlemsstat udpege en ret til at deltage i bevisoptagelsen for at sikre, at de grundlæggende retsprincipper i den anmodede medlemsstat overholdes,
 - (b) sikrer den person, der skal afgive forklaring, eller den dommer i den anmodede medlemsstat, der deltager i retsmødet, det centrale organ eller den kompetente myndighed som omhandlet i artikel 3, stk. 3, om nødvendigt og efter anmodning fra den anmodende ret, at den person, der skal afhøres, eller dommeren bistås af en tolk."
- (5) Følgende indsættes som artikel 17b:

"Artikel 17b

Bevisoptagelse ved diplomatiske eller konsulære repræsentanter

En medlemsstats diplomatiske eller konsulære repræsentanter kan på en anden medlemsstats område og inden for det område, hvor de udøver deres funktioner, optage bevis uden forudgående anmodning efter artikel 17, stk. 1, idet statsborgere i den medlemsstat, som de repræsenterer, frivilligt afgiver forklaring for dem i forbindelse med sager, der verserer ved retterne i den medlemsstat, som de repræsenterer."

- (6) Følgende afdeling indsættes efter artikel 18:

"Afdeling 6

Gensidig anerkendelse

Artikel 18a

Digitalt bevismateriale, der er tilvejebragt i en medlemsstat i overensstemmelse med dennes lovgivning, må ikke nægtes anerkendt som bevismateriale i andre medlemsstater alene på grund af materialets digitale karakter."

- (7) Artikel 19, stk. 2, affattes således:

"2. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 20, med henblik på at ændre bilagene for at ajourføre standardformularerne eller foretage tekniske ændringer af disse."

(8) Artikel 20 affattes således:

"Artikel 20

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
 2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 19, stk. 2, tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra [datoen for denne forordnings ikrafttræden].
 3. Den i artikel 19, stk. 2, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
 4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen sagkyndige, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning⁶.
 5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
- (9) En delegeret retsakt, der er vedtaget i henhold til artikel 19, stk. 2, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

(10) Som artikel 22a indsættes følgende:

"Artikel 22a

Overvågning

1. Senest [to år efter forordningens anvendelsesdato] fastlægger Kommissionen et detaljeret program for overvågning af forordningens output, resultater og virkninger.
2. I overvågningsprogrammet fastlægges midlerne til samt intervallerne for tilvejebringelse af data og anden nødvendig dokumentation. Det præciseres, hvilke foranstaltninger Kommissionen og medlemsstaternes skal træffe med hensyn til tilvejebringelse og analyse af disse data og den øvrige dokumentation.
3. Medlemsstaterne forelægger Kommissionen de oplysninger og den øvrige dokumentation, der er nødvendige for overvågningen."

(11) Artikel 23 affattes således:

"Artikel 23

Evaluerings

⁶ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

1. Tidligst [*fire år efter forordningens anvendelsesdato*] evaluerer Kommissionen den og fremlægger en rapport om de vigtigste resultater for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg.
2. Medlemsstaterne giver Kommissionen de oplysninger, der er nødvendige for at udarbejde denne rapport."

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den [...].

Artikel 1, nr. 2, anvendes dog fra ... [*24 måneder efter ikrafttrædelsen*].

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand